

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

TIMARAKA

XIKAMBELO XA TIKO XA LEMBE NA LEMBE 2013 GIREDI 2 XITSONGA RIRIMI RA LE KAYA XIKAMBELO

TIMARAKA: 30

NKARHI: AWARA YIN'WE

XIFUNDZHANKULU _____

RHIJINI _____

XIFUNDZHANTSONGO _____

VITO RA XIKOLO _____

NOMBORO YA EMISI (9 wa tidijiti)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

TLILASI (xik. 2A) _____

XIVONGO _____

VITO _____

RIMBEWU (✓)

MUFANA

NHWANYANA

SIKU RO VELEKIWA

C	C	Y	Y	M	M	D	D
---	---	---	---	---	---	---	---

Xikambelo lexi xi na tipheji ta 13 leti nga katsiki pheji leri.

Swiletelo swa mudyondzisi

1. Hlayela vadyondzi xivutiso xin'wana na xin'wana hi ku nonoka ni hi rito leri twakalaka.
2. Hlaya xivutiso kambirhi, vadyondzi va karhi va landzelela etibukwini ta vona.
3. Nyika vadyondzi nkarhi wo tsala tinhlamulo hi voxo eka swibukwana leswi va nyikiweke swona.
4. Loko va hetile ku tsala, yana emahlweni u va hlayela xivutiso lexi landzelaka.
5. Landzelela maendlelo lama ku kondza u fika eka xivutiso xo hetelela.
6. Xikambelo xi na 30 wa timaraka.
7. Nkarhi lowu wu vekiweke wo hlamula swivutiso i 60 wa timinete.
8. Endla switoloveto ku sungula na vadyondzi.

Switoloveto

1. Tsondzela letere leri nga na nhlamulo leyi nga yona.

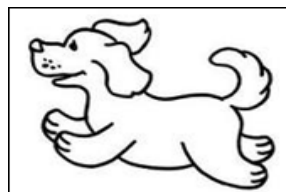
Leyi i ...

A ximanga

B homu

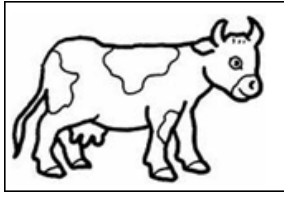
C huku

D mbyana

2. Tsala (x) eka xibokisana lexi nga na nhlamulo leyi nga yona.

Leyi i ...

ximanga.	
kondlo.	
mbyana.	
homu.	x

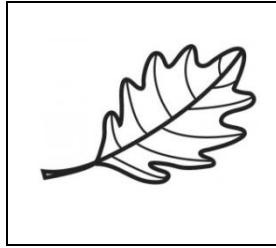
Eka xikambelo lexi u ta hlamula swivutiso swo fana na leswi u swi hlamuleke.

Xikambelo xi sungula eka phej i leyi landzelaka.

1. Hlamula swivutiso leswi landzelaka.

1.1 Tsondzela letere leri nga kusuhi na nhlamulo leyi nga yona.

Leri i ...

A tlula

B tlela

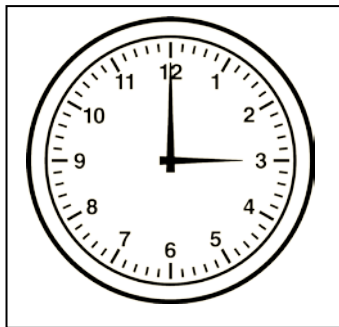
C tluta

D tluka

1.2 Hlawula rito leri nga rona exhibokisanini.

Tsala rito eka ntila lowu nga laha hansi ka xifaniso.

wachi	wasi	wundla	wayilese
-------	------	--------	----------

.....

1.3 Tsondzela letere leri nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.

Ndzi ... manana ndzi nga si ya exikolweni.

A khoma

B khana

C khisa

D khiya

Hlaya xitori lexi landzelaka kutani u hlamula swivutiso swa 2-8.

A ku ri siku ra moya nindzhenga loko Rhulani a ya exitolo hi bayisikiri. U vonile musi wu huma exikolweni kutani a yima etlhelo ka darata, a ri karhi a huwelela a kombela ku pfuniwa kambe a nga twiwanga hi munhu hikuva a ku ba moya lowukulu.

Rhulani u sungurile ku chava loko a vona ndzilo wu pfurha swinene ekusuhi na muako wa xikolo. Hi ku hatlisa u khandziyile bayisikiri ya yena a tsutsumela ekaya ka mudyondzisi wa yena. U n'wi tivisile hi ta ndzilo lowu pfurhaka swinene kutani mudyondzisi u foyinerile vaxitimela-ndzilo.

Vaxitimela-ndzilo va timerile ndzilo wu nga si fika eka muako wa xokolo. Va byerile Rhulani leswaku hi yena nghwazi va tlhela va n'wi khandziyisa lori ya xitimela-ndzilo. Leswi swi endlile leswaku Rhulani a tsaka swinene.

2. Tsala (x) exhibokisanini lexi nga ekusuhi lexi nga na nhlamulo leyi nga yona.

Xana hi yihi nhlokomhaka ya nkoka ya xitori lexi?

Nhlokomhaka ya nkoka yo hlamusela xitori i ...

Rhulani u rhandza mudyondzisi	
Rhulani u ya exikolweni	
Rhulani u na bayisikiri	
Rhulani i nghwazi	

3. Tsala (x) exhibokisanini lexi nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.

I mani a nga timela ndzilo?

Mudyondzisi wa Rhulani	
Vana	
Vaxitimela- ndzilo	
Manana wa Rhulani	

4. Hetisa xivulwa.

A ku ri na ndzilo e

5. Tsala ndzandzelelano wa timhaka ku ya hi laha ti humeleleke hakona eka xitori.

Tsala tinomboro ku sukela eka(1-4) eka swibokisana ku komba ndzandzelelano wa timhaka.

U vonile musi exikolweni.	
Mudyondzisi u foyinerile vaxitimela-ndzilo.	
Rhulani a ya exitolo.	
U yile a ya tivisa mudyondzisi wa yena.	

6. Tsala (x) esibokisanini lexi nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.

Ndzilo a wu pfurha swinene hikuva ...

Rhulani a rheyila bayisikiri ya yena.	
gede a yi khiyiwile.	
Rhulani a sungula ku chava.	
a ku ri siku ra moya.	

7. Tsala (x) exhibokisanini lexi nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.
Vaxitimelaa-ndzilo va khandziyisile Rhulani lori ya vona hikuva ...

a va ehleketa leswaku i nghwazi.	
u komberile ku khandziyisiwa.	
a nga tsakeli ku famba hi milenge.	
a fanele ku ya evhengeleni.	

8. Hlamula swivutiso leswi nga laha hansi.

- 8.1 Hlamusela leswaku hikokwalaho ka yini u xi tsakerile kumbe u nga xi tsakelangi xitori lexi.

.....
.....

- 8.2 Xana a ku ta va ku humelerile yini loko vaxitimela-ndzilo a va nga timelangi ndzilo?

.....
.....

9. Tsondzela rito leri nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.
Hi rihi rito leri vulaka swo fana na rito "sungula"?
- A endzhaku
 - B rhanga
 - C tana
 - D hatlisa
10. Tsala nhlamulo leyi nga yona eka xivandla lexi nyikiweke.
Rito fularha ra "nhlikanhi" i
11. Tsondzela maletere yo engetela lama nga kusuhi na nhlamulo leyi nga yona.
- 11.1 Rhulani u lava ku dyondzi ... sesi wa yena.
- A se
 - B sa
 - C si
 - D so

11.2 Rhulani wa hla ... loko a nga si dya swakudya.

- A mbe
- B mbi
- C mba
- D mbu

12. Languta khalendara leyi landzelaka laha hansi kutani u hlamula swivutiso.

Dzivamusoko						
Son.	Mus.	Ravumb.	Ravun.	Ravum.	Ravunt.	Muq.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Hlawula rito eswibokisanini.

Ravumune	Musumbhunuku	Ravuntlhanu	Ravunharhu
----------	--------------	-------------	------------

12.1 Nhweti ya Dzivamusoko yi sungula hi wa vungani?

.....

12.2 Siku ra le mahlweni ka ti 16 Dzivamusoko i va vungani?

.....

12.3 Ti 25 ti le ka siku ra vungani ra
nhweti ya Dzivamusoko.

13. Tsondzela letere leri nga ekusuhi na nhlamulo leyi nga yona.

Vafana ... rheyila tibayisikiri ta vona.

A va

B wa

C ta

D u

14. Tsala nakambe swivulwa leswi landzelaka eka ...

14.1 Nkarhi lowu nga hundza.

Rhulani u basisa kamara ya yena.

Tolo

14.2 Nkarhi lowu taka.

Vaxitimela-ndzilo va timela ndzilo.

Mundzuku

15. Tsala swivulwa leswi nakambe.

15.1 Tatisa xivandla hi ku tsala mahikahatelo lamanene **mambirhi** eka xivulwa lexi.

rhulani u rhandza xikolo xa yena

.....

15.2 Tatisa xivandla hi ku tsala hikahatelo lerinene **ri'nwe** eka xivulwa.

"Xana ri kwihij asi ra mina" ku vutisa n'waxitimela-ndzilo.

.....

.....

16. Tatisa risivi eka xivandla lexi nyikiweke.

Mufana u endla ntirho-kaya wa

17. Tsala kwalamu ka 5-8 wa swivulwa hi xifaniso lexi landzelaka.

A large rectangular box containing ten horizontal dotted lines for writing.

Ntsengo: 20